

proveden. Žalobce tvrdí, že mu škoda vznikla tímto soudním prodejem a že ji Dr. Karel F. jako správce úpadkové podstaty a i osobně zavinil tím, že svršky dal soudně prodati, ač byl na to upozorněn, že patří vlastnický žalobci. Ale zavinění správce úpadkové podstaty nelze spatřovati ani v tom, že od soudního prodeje neupustil na pouhé ústní (telefonické) oznámení Dr. Jana L-a, jenž žalobce tenkrát nezastupoval, že zařízení nepatřilo Karlu P-ovi, nýbrž jeho sestře Emilii, a že je od jejího dědice Jana Š-a koupil žalobce, najmě an Dr. L. podle vlastního žalobcova přednesu a i podle svého dopisu ze dne 10. května 1927 na jeho výzvu, by mu to napsal, odvětil, že mu do věci dále nic není. Na takovéto oznámení nemusel žalovaný Dr. Karel F. ani jako správce úpadkové podstaty ani osobně nic zaříditi, zejména nemusel ani nahlédnouti do spisů pozůstalostních (exekučních) a pátrati tam po domnělém vlastnickém právu žalující strany, a mohl prostě vyčkati, až se bude hlásiti sám domnělý vlastník nebo jeho plnou mocí vykázaný zástupce, což se do dne soudního prodeje nestalo. Žalovaný Dr. Karel F. mohl se tak zachovati tím spíše, an podle § 81 konk. ř. má správce úpadkové podstaty hájiti zájmy účastníků, nikoliv i zájmy osob jiných, zejména takových, jež uplatňují práva na vyloučení, která podle § 11 konk. ř. vyhlášením úpadku nejsou dotčena. Z toho, co uvedeno, jest patrné, že škodu, již žalobce prý utrpěl soudním prodejem svršků v úpadku pozůstalosti po Karlu P-ovi, nezavinila žalovaná strana a zejména ani Dr. Karel F. osobně, a že, utrpěl-li žalobce tímto prodejem vůbec škodu, zavinil si ji sám tím, že nepodal zavčas žalobu o nepřipustnost exekuce podle § 37 ex. ř., což ohledně dražebního výtěžku mohl by ostatně učiniti také ještě dodatečně. Poukazuje-li žalobce k tomu, že dlel v Americe a že se proto nemohl o své věci starati, není tím pro něho nic získáno, neboť mohl a měl v tomto případě zříditi za sebe zástupce a pověřiti ho, by hájil jeho zájmy.

Čís. 10248.

Svěřila-li pojišťovna advokátu vymáhání pojišťovacích premií, jest oprávněna požadovati na něm náhradu i již splatných i budoucně splatných premií, byla-li nucena pojišťovací smlouvy stornovati, ježto advokát zanedbal svou povinnost vymáhati premie. Bylo na advokátu, by prokázal, že by bez ohledu na jeho zavinění nenastala splatnost budoucích premií. Pojišťovna nemohla v takovém případě upomínati pojistníky o placení premií.

(Rozh. ze dne 23. října 1930, Rv I 2057/29).

Žalující pojišťovna svěřila žalovanému advokátu vymáhání pojišťovacích premií. Žalovaný však nevymáhal premie včas, čímž se stalo, že žalující pojišťovna byla nucena pojišťovací smlouvy stornovati, takže utrpěla škodu tím, že jí ušly jednak premie již splatné jednak premie budoucí. Žalobě, již se žalobkyně domáhala na žalovaném náhrady obo-

jích premií, vyhověl procesní soud první stolice potud, že uznal žalovaného povinným nahraditi žalobkyni premie již splatné. Odvolací soud nevyhověl odvolání žalovaného, vyhověl však odvolání žalobkyně a přisoudil jí i náhradu budoucích premií. Důvody: Jest zjištěno, že žalovaný pojistky (příkazy k vymáhání splatných premií) obdržel, že jich vymáhání převzal a že příkaz daný mu jako advokátovi nesplnil podle povinnosti, jak mu to ukládá ustanovení § 1009 obč. zák. a advokátní řád, učinil tak teprve po několikerém naléhání, když strana žalující nemohla již premie zažalovati a byla nucena pojistky stornovati. Toho si byl žalovaný také vědom. Na žalovaném bylo, by dokázal, že premie jsou nedobytné. To však mohl učiniti teprve, kdyby byl příkaz řádně splnil a z výsledku bylo patrné, že některé premie jsou nedobytné. Žalovaný však příkaz nesplnil a proto také nyní nemůže dokázati, že některé premie jsou nedobytné. Žalující straně nelze ukládati povinnost, by sama zaplacení premií vymáhala v době, kdy byla věc svěřena advokátovi. Jest proto škoda v příčinné souvislosti s jednáním žalovaného a důsledkem toho jest, že musí tuto škodu hraditi. A poněvadž žalovaný výši zažalované pohledávky číselně nepopírá, byl právem k zaplacení této škody odsouzen. Odvolání žalující strany jest opodstatněno. An první soud zjistil, že žalovaný příkaz k vymáhání premií převzal, žádné zprávy o vyúčtování v žádném ze svěřených případů nedal, jest správný úsudek soudu první stolice, že žalobkyně byla nucena pojistky stornovati, by nepřišla k větší škodě. Stornem a tím, že žalobkyně pozbyla práva premie po uplynutí tříměsíční lhůty po splatnosti premie vymáhati, což způsobil žalovaný, zavinil také, že žalobkyni ušly premie v budoucnosti splatné a že jí tím způsobil škodu. Žalovaný hrubě porušil svou povinnost, kterou měl podle § 1009 obč. zák. a podle advokátního řádu pilně a bezelstně vykonati. Tyto v budoucnosti splatné premie, jichž se žalující straně nedostane, činí 22.022 Kč; jejich výši číselně žalovaný nepopírá. Žalovaný nemůže se omlouvatí tím, že tyto premie nejsou dosud splatné a že není jisto, zda budou splatné, poněvadž sám svou hrubou nedbalostí způsobil, že jejich splatnost nenastala a nenastane a neprokázal, že z jiných důvodů než shora uvedených pojistka musela býti zrušena, následkem čehož povinnost k placení premií zanikla. Žalovaný to ani netvrdil. Jsou proto tyto další premie nejen skutečnou škodou, nýbrž i dostiučiněním ve smyslu § 1323 a 1324 obč. zák., které jest plniti při prokázané hrubé nedbalosti. Je proto povinen i tuto škodu hraditi.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Sporná věc byla posouzena v napadeném rozsudku po právní stránce správně. Odvolací soud právem uznal, že žalobkyně nemohla upomínati pojistníky o zaplacení premií, svěřivši jejich vymáhání advokátu, a že byla nucena pojistky stornovati, by se uvarovala větších škod, an jí dovolatel, nedbav svých povinností, nedával ani zprávy, ani vyúčtování. Nutnost tato vyplývala ze zvláštní povahy pojišťovacího poměru, kde

proti přesnému placení premií na jedné straně jest u pojišťovatelky na druhé straně povinnost, by kryla pojištěnou příhodu a vyplatila pojistníku nebo pojištěnci pojistné, což podle pojistné arithmetiky předpokládá přesnost a dochvilnost pojistníků, a kde také u premií jde o lhůty propadné, takže záleží i na včasném zažalování premií. Dovolací soud přisvědčuje žalobkyni v tom, že, kdyby byla vedle advokáta ještě sama vymáhala premie, o nichž nemohla vědět, zda již nebyly zaplacený jejím advokátu, podryla by tím úplně své obchodní jméno a důvěru u svých pojistníků, což jest právě u pojišťovny zvláště závažné, neboť pojišťovací poměr jest i podle pojišťovacího zákona a podle jeho právních zásad zbudován na zvýšené vzájemné důvěře. Takovéto dvojí vymáhání by oprávněně budilo u pojistníků dojem pojišťovatelčiny nekorektnosti, svědčilo by o její velmi špatné vnitřní organizaci, o úplné nepřehlednosti agendy, o volbě zřejmě nezdatných advokátů, a musilo by otrásti důvěrou v reálnost a solidnost pojišťovny. Toho všeho si musil žalovaný jako advokát býti dobře vědom, a proto dovolací soud schvaluje právní závěr napadeného rozsudku, že jde u žalovaného advokáta o hrubou nedbalost opravňující poškozeného, by se domáhal na škůdci plného dostiučinění, tedy nejen náhrady škody, nýbrž i ušlého zisku. (§§ 1323 a 1324 obč. zák.). Pokud jde o otázku, zda ušlým ziskem v souzeném případě jest souhrn všech pojišťovacích premií, splatných i v budoucnu, a o dovolatelovu námitku, že žalobkyni bylo tvrditi a dokázati, že, nebýti jeho zavinění, premie by skutečně byly došly, jest především uvést, že na omylu jest dovolatel ve příčině důkazního břemene, neboť není věcí žalobkyně, by dokazovala, že by musila inkasovati všechny pojišťovací premie, když již dokázala, že dovolatel zavinil znemožnění jejich budoucí splatnosti. Bylo by naopak dovolatelovou povinností, by dokázal, že bez ohledu na jeho zavinění nenastala by splatnost budoucích premií. Tento důkaz dovolatel ani nenabídl, natož aby ho provedl. Pokud dovolatel uvádí, že výdělek pojišťovny nespočívá jen v inkasovaných premiích, že souhrn premií neznamena ještě zisk, nýbrž je prý odečísti od součtu těchto premií protihodnotu toho, co žalobkyně jako pojišťovatelka musí navzájem plniti z pojišťovacího poměru svým pojistníkům, nebyla tato námitka v tomto způsobu v řízení soudu prvé stolice proti žalobnímu nároku vznesena, je tedy novotou v dovolací stolici podle § 504 c. ř. s. nepřipustnou.

Čís. 10249.

O starých neokolkovaných rakouských korunách na účtě A. K. (Alte Kronen) platí předpisy úmluvy mezi republikou Československou a Rakouskou čís. 60/1926 sb. z. a n.

Nebylo-li dosud s konečnou platností rozhodnuto o tom, zda pohledávka skutečně patří do súčtovacího řízení (podle úmluvy čís. 60/1926 sb. z. a n.), zejména není-li vyloučeno, že mezistátním rozhodčím soudem bude uznáno, že pohledávka do tohoto řízení nepatří, jest žalobu o zaplacení pohledávky zamítnouti jen pro tentokráte.

(Rozh. ze dne 23. října 1930, Rv I 2073/29).